

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความต้องการของครูเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ให้สอดคล้องกับสมรรถนะครู โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในบทนี้จึงเป็นการเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี จำนวน 232 คน

ตาราง 1 จำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี

โรงเรียน	จำนวน (คน)
1. เทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ	67
2. เทศบาล 2 วัดตานีนรสโมสร	39
3. เทศบาล 3 บ้านปากน้ำ	33
4. เทศบาล 4 วัดคนพวงสาราม	60
5. เทศบาล 5 อาคารศาลากินแบ่งรัฐบาล	33
รวม	232

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และบางส่วนศึกษาจากเครื่องมือวิจัยของผู้อื่นที่ศึกษาในประเด็นที่ใกล้เคียงกันมาประกอบพิจารณาในการสร้างเครื่องมือ เพื่อให้เหมาะสมกับประชากร โดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบความคิดในการศึกษาเป็นหลัก แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิกการศึกษา ตำแหน่ง ระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง ให้สอดคล้องกับสมรรถนะครูของครูผู้สอนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานีในด้านสมรรถนะครู มีจำนวน 40 ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก มีจำนวน 8 ข้อ
2. สมรรถนะประจำสายงาน มีจำนวน 26 ข้อ
3. วินัย คุณธรรม จริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสมรรถนะครูของครูผู้สอนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสมรรถนะครูของครูผู้สอนในสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะครู
3. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาภายใต้การพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี
4. นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา คือ ครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือครูผู้สอนระดับมหาวิทยาลัย ที่จบสาขาบริหารการศึกษาหรือทางการวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณา

ไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการ คำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา (IC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ของ Rovinelli & Hambleton (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 138-141) โดยกำหนดให้ คะแนนพิจารณาไว้ ดังนี้

- + 1 = แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับโครงสร้างของพฤติกรรมนั้น
- 0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับโครงสร้างของพฤติกรรมนั้นหรือไม่
- 1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับโครงสร้างของพฤติกรรมนั้น

6. นำผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้นไป จึงจะถือได้ว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .60 ข้อคำถามนั้นต้องนำมาปรับปรุงหรือตัดออกไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 30 คนที่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองนครราชสีมาทั้งหมด 6 สถานศึกษา เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 146) ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าข้อคำถามของสมรรถนะครูมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .878 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสมรรถนะหลัก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .871 ด้านสมรรถนะประจำสายงาน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .894 และคตินวินัย คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการครู และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .817 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับสูง และมีความเหมาะสมที่จะนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ถึงผู้บริหารโรงเรียนในการเก็บข้อมูลของครูผู้สอน ในสังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 232 ชุด ถึงครูผู้สอนในสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี ที่เป็นประชากรด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 10 วัน ผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเองที่โรงเรียน

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและมีข้อมูลตัวแปรที่ต้องการศึกษาครบถ้วน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนตามต้องการแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งเกี่ยวกับ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอผลวิเคราะห์ลงในตาราง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน สังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาตนเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาคะแนนรวม แล้วแปลผลเป็นคะแนนร้อยละ

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนสังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาตนเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาคะแนนรวมของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะ แล้วแปลผลเป็นคะแนนร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
ใช้สูตรของโรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน Rovinelli & Hambleton (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์,
2546 : 140) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก ของเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ ข้อคำถาม
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
ความเชื่อมั่น ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 146) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{(k-1)} \left[1 - \frac{\bar{x}(k-\bar{x})}{ks^2} \right]$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนข้อ
	\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546)
ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$